

“Нико нема овлашћење ове државе и овога народа да потписује било какве споразуме са ЕУ док се претходно не разреши да ли ЕУ сматра Србију целовитом државом”.

Не, драги читаоци, ове одлучне речи нису изговорили Војислав Коштуница или Слободан Самарџић у јеку предизборне полемике са Борисом Тадићем око (не)потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању. Ово су речи Ивице Дачића од уторка 29. априла ове године, изречене поводом најаве да ће тог дана Борис Тадић у Бриселу потписати ССП. Једва пола сата пре почетка бриселске представе, РТС је пренео Дачићеву изјаву Тањугу како “СПС сматра да уколико данас буде потписан ССП, то може бити само споразум појединца или одређене политичке групације, наводећи да ће нови сазив парламента и нова Влада Србије покренути нове разговоре са ЕУ, разрешити питање да ли ЕУ Србију сматра целовитом државом и поништити све делове овог споразума који то доводе у питање” (подвукао Ђ.В).

Истом приликом, Дачић је подсетио да је велики број европских држава већ једнострано признао независност Косова и Метохије и упозорио да би, по његовом мишљењу, “Србија требало да уђе у ЕУ, али не по цену да се придруживањем ЕУ заправо плати цена и фактички прихвати, директно или индиректно, независност Косова и Метохије”.

Није прошло ни месец дана, а чини нам се као да је од ове Дачићеве изјаве прохујала читава вечност. Још мало па их се можда неће сећати ни сам Дачић. Невероватна је моћ пропаганде и медијског глајхшалтовања. И застрашујући манипулативни потенцијал којим се у данашњем свету за тили час од црног може направити бело – и обрнуто. На пример, од Срба агресори, а од косовских Албанаца невине жртве. Од Слободана Самарџића и Александра Симића примитивна националистичка чудовишта, а од Палме Марковића репрезентативни европејац радикално демократске провенијенције. Од до јуче озлоглашеног СПС-а “модерна социјалдемократска странка”, а од Ивице Дачића нешто попут кандидата за Жарка Кораћа.

И не ради се ту само о једној оштрој изјави. Треба само бацити поглед на скупштинске иступе и полемике Ивице Дачића, закључно са говором од 18. фебруара, дан након проглашења косовске независности, да би се видело колико су комични “благодоклони”

предлози великог дела српске политичке јавности и НВО сцене о томе да се некако, зарад вишег еврореформског циља, Дачићу и СПС-у изда политичка опросница. Па социјалисти, не сасвим без разлога, верују да им је историја дала за право, да су и Коштуница и Тадић на крају дошли у њихово двориште, и да су, заправо, они ти који би другима требало да дају амнестију због држања током деведесетих година.

“Мени је драго да неки државни функционери данас говоре сличним речником као што је говорено и у тим (деведесетим – пр. Ђ. В.) годинама када се бранила земља”, грмео је Дачић са скупштинске говорнице тог 18. фебруара. “Јасно је било и тада, а мислим да је још јасније, нажалост, данас да је у ствари Србија 1999. године бомбардована не због тадашње политике државног руководства, не због инаћења свету, не због демократије и људских права, не због егзодуса Албанаца, него што су Албанци желели независну државу Косово.” Истом приликом Дачић је најавио да ће се СПС “заложити за забрану свих политичких странака и невладиних организација које признају независност Косова и Метохије” (подвукао

Ђ.В), предложио да се Народна Скупштина Републике Српске позове да прогласи независност Републике Српске, а поводом напада на стране амбасаде упитао – “А шта сте ви очекивали, да ће грађани Србије да бацају цвеће на те амбасаде које су прогласиле независност Косова и Метохије?”

Уопште не мислим да због онога што је горе речено следи да Дачић односно СПС сада “мора” правити владу са народњацима и радикалима и да би окретање на другу страну аутоматски значило “изневеравање воље бирача”. Свака одлука СПС-а биће мање-више легитимна и скопчана са одређеним политичким ризицима за које ће Дачић и другови морати да преузму одговорност. Али ако већ говоримо у категоријама “воље бирача”, “демократског избора” и “интереса СПС” онда немојмо да се лажемо и (само)обмањујемо.

Наравно да СПС и по досадашњој политици и по расположењу бирачког тела и по порукама из кампање логично и “природно” гравитира коалицији са ДСС/НС и радикалима и да га само тешка, односно велика политичка нужда може, евентуално, гурнути на другу страну. (На којој им се, поштено говорећи, највероватније спрема судбина Банета Ивковића.)

Разуме се да данашњи СПС није онај из Милошевићевог времена и да његово руководство мора да “гледа у будућност”. Али то исто ништа мање важи, рецимо, и за Демократску странку и Бориса Тадића који такође, већ неколико година, опрезно излазе из сенке Зорана Ђинђића и континуирано се ослобађају његових најповерљивијих кадрова.

Није овде реч о објективној валоризацији или нивелацији историјског значаја ове двојице трагичних лидера. Ради се само о подсећању да ће ствари гледане из угла ес-пе-есовског гласача и функционера по свој прилици изгледати нешто другачије него што се чине из визуре просечног конзумента Блица или ТВ Б92. И откуда неком идеја да Дачић данас треба више да се стиди и дистанцира од Милошевићевог наслеђа, него Тадић од Ћинђићевог? Тачно је, додуше, да у то верује отприлике пола Србије, али тачно је и да међу њима засигурно нема ниједног садашњег нити будућег гласача СПС-а и Ивице Дачића. Као што међу онима који ових дана наглашено брину о будућности СПС-а и левице у Србији, све гурајући их у савез са Млађаном Динкићем и Вуком Драшковићем, нема вероватно ни једног јединог левичара.